

Sogn for alle

Bli med på eit spennande seminar om integrering.

Innvandrarar og flyktingar representerer ein stor unnytta ressurs for utvikling av sterke vekstbedrifter og gode lokalsamfunn. Bli med og sjå korleis vi saman kan bidra til vekst i vår region.

11. mars
SOGNDAL

- Korleis nytte innvandrarar og flyktingar som ein ressurs i Sogn?
- Korleis får vi til vellukka integrering gjennom samarbeid?
- Korleis får vi til integrering i praksis?

Innvandrere i Norge

1980: 93.372

2018: 917.000

(2015; 31.150)

Takk for mange gode
perspektiv og
deling av kompetanse.

Leiar av Sogn regionråd, Ordførar Jan Geir Solheim

9 kommuner, **alle er med, viktig føresetnad!**

Sogn har felles utfordringar og kan samarbeida då me er ein felles bustad og arbeidsmarkandregion

Det handlar og om å gjere god jobb, slik at vi kan rekrutte, behalda og utvikla

Altfor mange står utanfor, kompetanse er nøkkel (manglar eller overkvalifiserte)

- Treng eit løft, sjå mogelegheiter! Privat, offentlege,

Marianne Solbakken, Distriktssenteret

- Dette handlar ikkje berre om innvandring- men og om korleis sikre at folk vert buande, kjem flyttande hit
- Korleis gjere innvandrarak til ein ressurs for samfunns- og næringsliv i Sogn
- 1600 til oss, 11,5% innvandrarakgrunn, 42% høgare utdanning
- Dei viktigaste «BLI- faktorane»: Arbeid, bustad, oppvekstmiljø, sosialt miljø, møtestadar, lokal elite sine haldningar. Eige framfor å leige...
- Korleis kan me gjere inkludering til ein utviklingsstrategi? Etatsiloar må byggjast ned, og me må sjå på tvers av kommunegrensar!
- Språk, utdanning, praksis; gode dømer Haram- Gloppen- Herøy-
- Lokal samfunnsutvikling er å utvikla kommunen som buplass og leggje til rette for arbeidsliv og fritid
- Grundere, støtte frå næringsapparat gjev resultat
- Åre kommune: HEILSKAP, SAMANHENG, KOORDINERING, FLEKSIBEL TILNÆRMING, METODIKK, FAST PERSON/ «vert»
- Sluttar å kalle folk flyktning, kva då med: «Kven er sogndøl eller systrending»?

Korleis gjere innvandrarak til ein ressurs samfunns- og næringsliv i Sogn?

11. Mars 2019 i Sogndal. Sogn for alle – seminar om integrering. Marianne Solbakken

Hvor mange har flyttet til Sogn i 2017?

Välkommen till Åre

May Britt Torsnes- Nyrstar og Bosse Litsheim- HVL

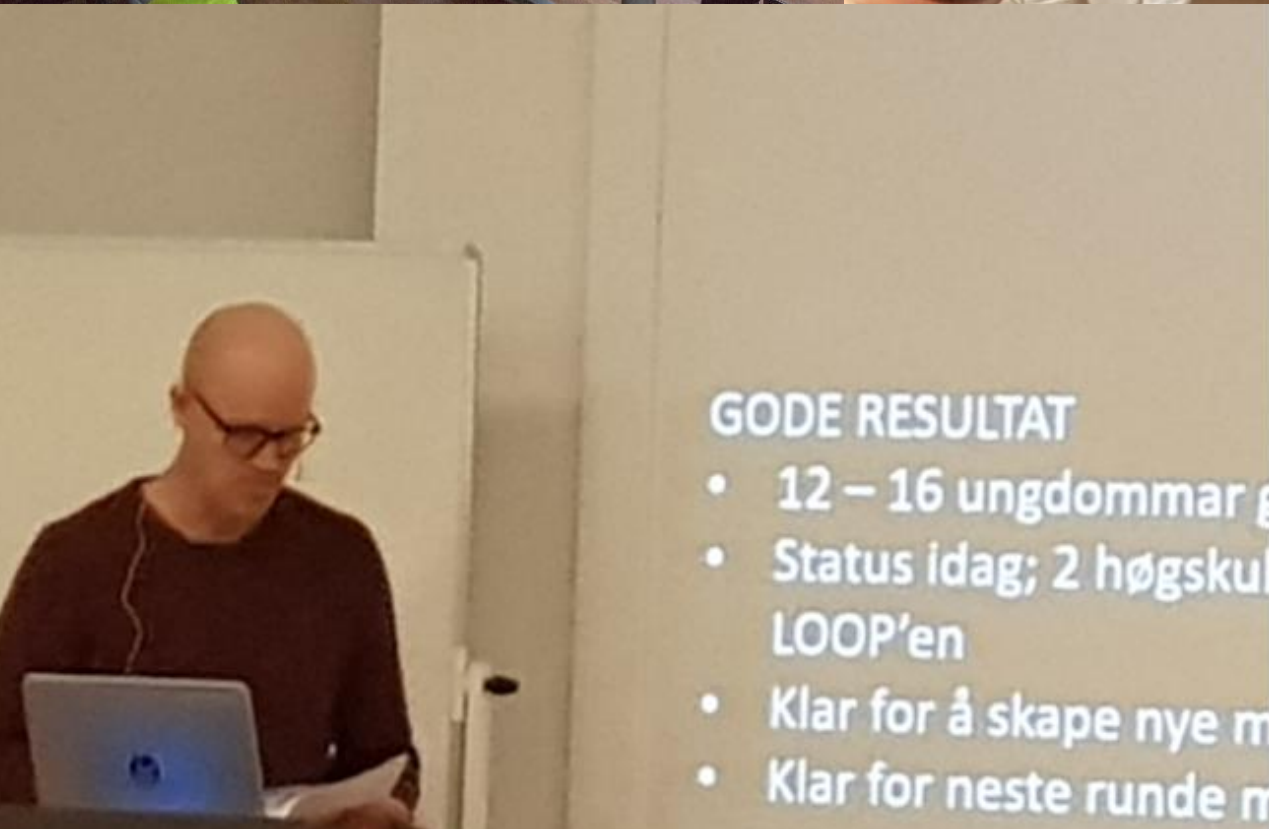
LOOP; er å ta samfunnsansvar, gjev omdømmebygging, gjev samarbeidsmogelegheiter og bidreg til positivt arbeidsmiljø

Samarbeid lokale verksemder, Nav. Nyttar enkel modell der målet er skule/læreplass og jobb. Eigen mentor.

Gjev integrering i form av at meistring gjev tru på seg sjølv og lærer seg «spelereglar» og ta ansvar. Stolt, høyrer til.

Eldsjenter er viktig, men ikkje nok. Organisasjon, samarbeidskonstellasjonar, evidensbasert beste praksis. Inkluderingsdugnad- regjeringa stor fokus.

Kreativitet krev og mot,

Olav Njøs, NAV. Suksesshistoriar og faglege utfordringar:

Generelt ei utfordring: Mangel på arbeidskraft, nedgang arbeidsstyrke, yrkesfag. Færre jobbar for personar utan utdanning. Dei utan utdanning vert ledige først/lengst. Me veit at stabil arbeidstilknytning er viktig for busetnad.

Innvandrarar er som oss, pendling i regionen. Må ha kontroll på livssituasjon og økonomi for å ha nytte av opplæring, ulike behov for opplæring og støtte.

Må bli flinkare å feire suksessar, «LOOK TO GLOPPEN». Politisk og administrativ leiarskap må meir på bana!!

Dei gode tilboda handlar om SAMARBEID, REGIONALE NETTVERK er viktig. SOGN OG FJORDANE- MODELLEN

HILDE RØNEID, Avery Dennison NTP

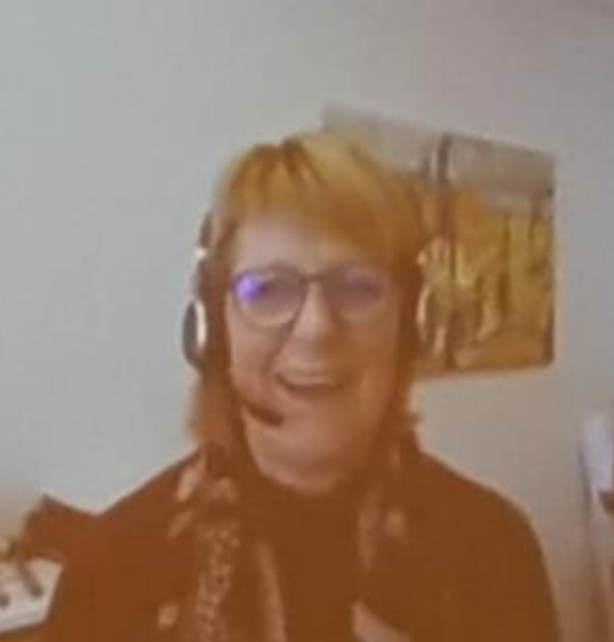
Samarbeid med NAV viktig for å finna gode kandidatar. NAV og andre er viktige samarbeidspartar.

Andre erfaringar gjev mogelegheiter men og utfordringar. Korleis ein møter dette er viktig.

- Individuell tilrettelegging og individuell støtte og oppfølging
- Integreringsprogram, og gode haldningar.
- Fleire kulturar styrkar oss som menneske og som verksemd.

Frøya kommune, Ordfører Berit Flåmo

- Grender er viktige, 26% er arbeidsinnvandrere. Språkutfordringer og norsk!
- Integreringsstrategi og ei mengd delprosjekt med konkrete tiltak . Plan for morsmål/norsk. mottaksklasse
- Bustad/tilflyttingskontor, frå «leie til eige», Startlån- ordningar med vidare
- Individuell tilrettelegging og nivådifferensierte kurs, sfo,
- 24 timars mennesket, samarbeid mellom lag/organisasjonar, næringsliv, offentlege
- Samhandling og arenaer for tverrkulturelle tiltak er viktig

Libe Rieber- Mohn (IMDI; FB- mars 2019):

Det er mer komplisert å skaffe folk jobb i dag enn for 40 år siden, fleire jobber krever i dag tyngre kvalifikasjoner enn for 40 år siden.

I perioden 2015- 2017 var det kun 7 av 10 som bare hadde grunnskole eller mindre.

Kva skal til for at VI i SOGN greier å ta imot, og inkludere, involvere, trygge og sikre?

KARTLEGGJE, ANALYSE, DESIGN AV ULIKE TILTAK

ERFARINGSKONSULENTAR, FADDERORDNING

Tilflyttar og bustadkontor

OM 5 ÅR

- ER BEGÅR TIL SAMFUNDING MELTILDE KOMMUNISTE
- BETRE KUNNSKAPSGJELD TILM KOMMUNAR/ BETRE FUNDING/ ARB MARKED
- SÅR UTNYTTA BETRE KUNNSKAP/ HVA PÅBEIJD USU/ KOSTNADAR
- ME BEIJD TILFYTTARANE
- HVA F...

tiltaksplaner
- NÅR VA DEI...
- DETTE ARBEI...

1. Regionale nettverk
Bruk personlege erfarringar i integreringar.
Bl. + betre på rettledning/karriere rettledning.

1. H...
regionen.
Betre mogelheiter til kvalifisering.
Betre match mellom utdanning og jobb for framtida.
Betre og meir tilpassa språk-/arbeidsoppfølging.

OFFENTLEG, NÆRINGS LIV, FRIVILLIGE

ULIKE «LØP» TILPASSA ENKELTINDIVIDET

STOR KOMPETANSE, LOVAR GODT

SAMARBEID, KOORDINERING

BRUKARMEDVERKNAD

TREFFSTADER, NETTVERK

Pbl- OG INTEGRERING

SOGN REGIONRÅD!

INDIVIDUELT TILPASSA

Skreddarsaum

Kontinuitet, dedikerte ressursar!

PLAN OG STRATEGI

HUB

SOGN RESSURSBANK

PLAN OG STRATEGI, POLITIKK

Kontinuitet, dedikerte ressursar!

Aiman Shaqura, grundar:

**Tusen takk for at du delte dine erfaringar med oss.
RESPEKT!**

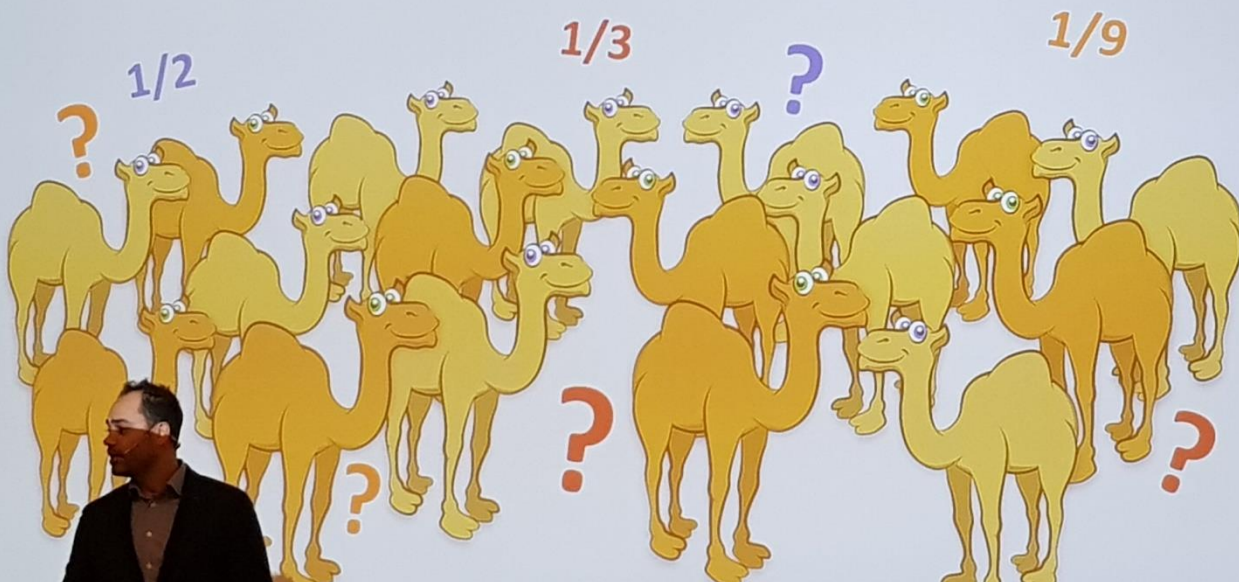
Tillit, tryggheit, sjølvtillit. Kjennskap- det å kome inn i miljøet, krev og noko av miljøet. Er me opne og imøtekomande nok?

Korleis bruke det vi har? Endring...? Inkubator, give a job! Impact store. Innovasjon; det å tørre!! Lov å feile!

Aldri for seint å snu, handling smitter andre! Gjør en forskjell!

TRYGGHEIT, TILHØRIGHET, FELLES FRAMTID!

17 kameler

- **Innvandring** gjer Sogn meir samansett og **attraktivt**. Innvandring har stor verdi . Vi vil ha **vekst og utvikling** i heile regionen!
- God integrering krev **kompetanse, dugleik, haldningar og tillitsetablering, tverrfagleg arbeid , kontinuitet og samarbeid.**
- God integrering krev gode nettverk, felles arenaer som sikrar koordinering mellom **innbyggjarar, lag- og organisasjonar, næringsliv, offentlege instansar og fleksible- og tidvis pragmatiske løysingar. Utdanning og jobb- tilrettelegging**
- Sjå den einskilde og hindra «utanforskap», i alle livets fasar, og **24/7- det krev rausheit og heilskap. og kanskje ny metodikk. Og ja; vi har tilflyttar/bustadkoordinator med mynde.**
- Tykkjer Sogn skal til Åre? Sogn vert landets beste integreringsregion «**Sogn for alle, kom til Sogn**»
- **Samla prosjektplan!** Politisk og administrativ vilje og forplikting, strukturerte delprosjekt og tiltak!

